

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 317. Quid præterea sit notandum circa varias sententias in hac materia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

in gratiam eius poterit facere, quamvis enim sententia Caj. Scor. Rich. Nav. Zambr. fuerit quod talis ordinatio sit invalida, est tamen nunc antiquata nec amplius probabilis, propter illam tamen licita est reiteratio conditionata: imò Granado dicit propter eorum auctoritatem esse obligationem reiterandi. Denique Gob. in Exp. t. 2. n. 381. cum aliis docet Baptismum esse licitè iterabilem propter dubium utrumque rationabile, seu non aperte vanum, futile & exploandum: ista omnia hic valent, ergo licitè reiterari potest hæc Ordinatio.

2146. Q. 317. Quid præterea sit notandum circa varias sententias in hac materia. R. Post damnatam ab Inn. XI. prop. 1. quæ dicebat licitum esse in conferendis Sacramentis sequi sententiam probabilem relictâ tutiore, etiam quando agitur de valore; in genere dicendum est, omnes illas sententias esse practicè improbables & damnatas, quæ à valore alicujus Ordinis excludunt aliquid, quod alia sententia probabilis requirit, istæ enim aliæ sententiæ non sunt moraliter certæ, ergo Sacramentum exponeretur periculo nullitatis. Et ut in particulari aliqua declarentur:

2147. §. 1. Certa videtur esse sententia, quod valeat consecratio Episcopi facta ab uno Episcopo ex dispensatione Apostolicâ, assistentibus duobus Sacerdotibus, uti constat ex praxi S. Greg. M. Greg. III. Pii V. quam confirmârunt Innocent. X. & Alex. VII. uti referunt ac docent Arcud. De concord. Eccl. occid. & orient. l. 5. c. 3. §. ult. Schild. t. 2. n. 117. Steph. t. 5. d. 7. n. 2. Carden in 2. crisi diff. 2. n. 502. Gorm. De Sacram. d. 5. n. 319. quamvis contradicant Castrop. tr. 27. pu. 14. n. 13. & Aversa q. 3. l. 2. §. In hac re: nam de

de tali consecratione ita resoluit S. Congregatio
 15. Decemb. 1657. Quantum spectat ad Sacra-
 mentum & impressionem characteris, fuisse validam:
 quantum verò spectat ad licitam executionem Ordi-
 nis, fuisse irritam & inanem, & Episcopum ita con-
 secratum & respectivè consecrantem indigere absolu-
 tione & dispensatione. Quod autem S. Anacletus
 Papa decrevit, ut Episcopus non à paucioribus
 quàm tribus Episcopis ordinetur, uti legitur in
 Breviario 13 Julii, item quod Pontificale Rom.
 dicit, adsint duo ad minus Episcopi Assistentes, hoc
 præcepti est, si non dispenset Sedes Apostolica.
 Et quamvis *Dicast.* à n. 268 putet Papam posse
 dispensare ut etiam nullo Presbytero assistente
 Episcopus ordinetur ab unico Episcopo, tamen
 sententia illa non est certa. Quòd si Episcopus
 ab uno tantum Episcopo etiam assistentibus
 duobus sacerdotibus cõsecraretur sine dispen-
 satione apostolica, *Hena* post tr. de scient.
 media parergo 11. dicit talem consecrationem
 probabiliter fore invalidam, ideoque *Dian.*
Avers. & alii apud *Hena* n. 1501. rectè dicunt
 sub conditione esse repetendam.

§. 2. Practicè improbabilis sunt seqq. sen- 2148.
 tentiæ, 1. Quòd ad validam consecrationem
 Episcopi sufficiat sola manuum impositio, &
 non requiratur traditio, nec baculi pastoralis,
 nec annuli, nec libri Evangeliorum: possunt-
 que *Dicast.* à n. 110. & *Ills.* n. 25. de hoc videri.
 2. Quòd ad valorem Diaconatus sufficiat, vel
 sola impositio manuum vel sola traditio libri
 Evangeliorum, & non requiratur utrumque
 simul: de quo videri possunt *Aversa* q. 2. l. 6. &
Dicast. à n. 164. 3. Quòd sufficiat prius post for-
 mam attingere vasa, ordinationem enim tunc

esse invalidam docent *Caj. Rich. Nav. Grando* & alii. 4. Quòd ad valorem Ordinum majorum non requiratur, ut Ordinans ipse tradat materias. 5. Quòd ad valorem Ordinum non requiratur contactus physicus saltem mediatum vasorum seu instrumentorum &c. Ratio horum omnium est, quia sententiae negantes talia requiri ad valorem non sunt moraliter certae, sed tantum probabiliter; oppositae autem sunt tutiores, ergo non licet his relictis sequi illas, *Carden.* & alii: potestque videri etiam *Aversa* f. 2. afferens Auctores & rationes in utramque partem.

2149. §. 3. Quamvis *Carden.* n. 511. dicat sententiam illam, quòd ad valorem Subdiaconatus sufficiat traditio calicis vacui cum patena vacua, non esse damnatam nec prohibitam, & *Castrop.* pu. 4. n. 12. dicat esse certam, tamen quia *Aureol. Medin. Tann Viguer. Fill.* tr. 9. n. 45. *Aversa* f. 5. *Dicast.* nu. 186. dicunt etiam requiri traditionem libri Epistolarum, prior non est certa, adeoque est in praxi illicita.

2150. §. 4. Si calix & patena, quae traduntur pro Subdiaconatu & Presbyterio, non sint consecrata, vel consecrationem amiserint, docent *Sylv. Fornar. Dicast.* n. 182. *Castrop.* n. 16. ordinationem fore invalidam, quia seclusa consecratione non sunt vasa sacra, ergo non videntur referri ad sacrificium, ergo nec erunt apta significare potestatem in ordine ad sacrificium. Et contra *Ledesm. Sor. Sa, Henriq Bonac. Fill. Leand. Dian. Sennyet, Sanch.* in *Consil.* l. 7. c. 1. dub. 2. n. 5. aliique communiter & probabiliter contradicunt, quia hoc nullibi praescribitur, & talis calix ac patena satis per verba determinantur ad

ad hoc, ut referantur ad sacrificium: quod
Tamb. hic c. 3. §. 2. dicit esse moraliter certum
 respectu Presbyterii, eò quòd patena & calix
 ideo requirantur, ut decenter tradantur panis
 & vinum, quæ si immediatè traderentur in ma-
 num, putat ordinationem fore validam: his
 tamen omnibus non obstantibus praxis hujus
 sententiæ est prohibita, quia ratio primæ sen-
 tentiæ videtur esse satis probabilis.

§. 5. Si in ordinatione Sacerdotis per erro- 2151.
 rem loco vini fuerit aqua tantum in calice,
Henriq. P. March. Less. Dian. p. 3. t. 4. R. 186. pu-
 tant ordinationem esse validam, quia si dica-
 mus, quòd traditio materiæ hinc sit necessaria,
 illa non defuit, cum adfuerit panis, sicut suffi-
 cit in Sacramento Pœnitentiæ pro materia
 unum peccatum, si alia sine culpa omittantur:
 si autem dicamus traditionem panis & vini
 non esse necessariam, uti tenet *Less.* putans
 quòd traditio patenæ & calicis sufficienter ve-
 rificet formam, jam patet validam esse: sed
Schild. t. 2. n. 114. Gob. t. 8. n. 98. dicunt sub con-
 ditione repetendam, meritò enim dubium est
 de valore: imò *Dian. in Comp. v. Ordinis Sacra-
 mentum. n. 6.* meritò dicit sententiam opposi-
 tam esse probabiliorè, ideoque sic ordina-
 tum necessariò esse sub conditione reordi-
 nandum.

§. 6. Si quis tangat calicem & patenam sed 2152.
 non hostiam, valet ordination, uti docent *Sot.
 Valent. Cón. Castrop. Dian. Rhod. Dicast. Gob. Steph.
 Sporer* aliique communissimè, 1. quia Pontif.
 Rom. quòd necessaria assignavit, non dicit de
 tangenda hostia, sed tantum de cuppa calicis &
 patena, sic enim habet: Pontifex tradit cuilibet

calicem cum vino & patenam superpositam cum
 hostia, & ipsi illam accipiunt inter indices & medios
 digitos, & cuppam calicis & patenam simul tangunt,
 pontifice singulis dicente, *Accipe potestatem offerre
 sacrificium Deo &c.* 2. Quia sicuti tacto calice
 censetur tangi vinum in calice, ita tactâ patenâ
 censetur tangi hostia in patena. Et hoc mora-
 liter certum esse dicunt *Præposit.* hic dub. 10. n.
 92. *Castrop.* pu. 4. num. 20. *Dian.* p. 10. t. 16. R. 88.
Dicast. n. 205. *Gob.* post n. 108. addens absque
 nota superstitionis non posse asseri, quod tactus
 immediatus hostiæ requiratur: hinc sic ordina-
 tum reordinari non debere sub conditione, di-
 cunt *Sanch.* in *Conf.* l. 7. c. 1. dub. 2. n. 9. *Schild.* t.
 2. n. 116. quidquid contradicant *Bernal* &
Faber apud *Dian.* suprâ, item *Fernand.* apud *Gob.*
 n. 107. putantes requiri etiam ipsiusmet hostiæ
 contactum, hos enim improbabiliter loqui di-
 cunt alii: *Busenb.* dicit saltem ex præcepto, &
 ad cavendum scrupulum, ut tangatur calix cum
 patena, & patena cum hostia.

2153.

§. 7. Si presbyterandus attigerit calicem &
 hostiam, non autem patenam, dubitarunt ali-
 qui de valore talis ordinationis, 1. quia *Florent.*
 dicit materiam hujus Sacramenti esse, per cujus
 traditionem confertur Ordo, confertur autem
 per traditionem etiam patenæ, uti patet ex
 dictis n. 2128. ergo etiam patena est materia
 hujus Sacramenti. 2. quia Pontificale Rom.
 jam relatam disertè dicit *cuppam calicis & pate-
 nam simul tangi.* Oppositum tenent authores
 communiter, 1. quia tactus patenæ est propter
 hostiam, sicuti tactus calicis est propter vinum,
 ergo sicuti tacto calice censetur tangi vinum,
 sic à potiori tactâ hostiâ sufficienter censetur

tangi

tangi tota materia necessaria : hinc *Tamb.*
 hic c. 3. §. 2. dicit sibi moraliter certum
 esse, quòd Instrumenta adhibeantur tan-
 cùm ad decentem traditionem panis & vini,
 ideoque si panis & vinum traderentur imme-
 diatè in manus ordinandi, fore validam ordi-
 nationem. 2. Cùm secundùm antedicta suffi-
 ciat tactus calicis & patenæ, non tactâ hostiâ,
 multò magis sufficiet tactus ipsiusmet hostiæ.
 3. Causa, ob quam præcipitur tactus instru-
 mentorum, est, ut illo tactu significetur potestas
 & ministerium, significatur autem multò
 aptius per tactum hostiæ quàm patenæ. Et hanc
 sententiam dicunt esse ferè certam *Vasq. Cón.*
Bonac. Castrop. addit *Gob.* à n. 109. oppositam
 carere probabilitate : hinc *Schild.* suprà dicit
 talem non esse reordinandum, & ita etiam sen-
 serunt tres Doctores à me consulti : E contra
 alii duo Doctores judicarunt valorem esse du-
 bium & idem videtur velle *Basseus* tom. 1. v.
Ordo. n. 2. nam dicit tutius esse immediatè tan-
 gere, & patenam & hostiam, ne ordinandus peri-
 culo se exponat non recipiendi Ordinem. Itaque
 consideratis omnibus, & maximè propter dicta
 n. 2145. existimo valde consultum esse, ut Or-
 do talis sub conditione repetatur.

§. 8. Si quis attigerit solum calicem, cui ²¹⁵⁴
 patena cum hostia est superposita, *Præpos.* n. 93.
 dicit sibi videri practicè certum, quòd sufficiat,
 quia per modum unius traditur illud totum
 aggregatum è calice cum vino & patena cum
 hostia : similiter *Bosco* de Ordine n. 177. dicit
 moraliter certum esse, nec oppositum esse pro-
 babile : sed *Dian.* p. 6. t. 8. R. 19. & *Castrop.* hic

pu. 4. n. 20. dicunt sententiam illam non esse certam, *Dicast.* n. 205. dicit talem in praxi reordinandum, quod tenendum est.

2155. §. 9. Si ordinandus unâ tantum manu vel uno tantum digito tangat materiam, hoc sufficere ad valorem ordinationis docent rectè *Sanch.* n. 3. *Præp. Avend. Aversa* q. 2. f. 2. *Gob.* post m 108. litt. O. quia qui tangit unâ manu simpliciter dicitur tangere, imò etiam si solo ungue manûs, uti habent *Lugo & Gob.* n. 62. nam si solo ungue laceres vultum alterius, utique tu diceris eum tetigisse. Ratio ulterior est, quia non debemus dicere aliquid requiri ad essentiam Sacramenti, quando sine illo salvatur forma Sacramenti, & autoritas Scripturæ vel Ecclesiæ nos non cogit ad tale quid requirendum, *Bosco* p. 4. de Sacram. d. 10. f. 2 n. 164. Rectè tamen notant *Fill.* t. 9. n. 39. & *Busenb.* supra contactum faciendum esse utràque manu, ex præcepto, ad scrupulum vitandum.

2156. §. 10. Sententia, quam *Platel.* hic innuit, nempe ad valorem Presbyteratus sufficere, si Episcopus, in secunda impositione manuum pro conferenda potestate absolvendi à peccatis, unicam manum imponat, videtur esse reprobata, nam Pontificale Rom. expressè habet imponendam esse utramque manum, & aucthores id ipsam dicunt, veluti supponentes esse absolutè necessarium. *Nec obstat*, quòd Græci unicam manum dextram imponant, nam ab illis ad Latinos non valet argumentatio, uti patet ex dictis à n. 2135.

2157. §. 11. Si Episcopus, pro hac ordinatione Sacerdotis ad absolvendum, imponat manus tectas chirothecis, videtur certò valere, 1. quia nul-

nullus alius tactus ab Ecclesia requiritur, imò
Episcopus post primam impositionem ma-
nutum, quando jam debet manus presbyteran-
dorum inungere, tum prius in Pontificali jube-
tur chirothecas deponere, ergo non obstat
tactui in prima impositione, quòd fiat cum
chirothecis, ergo nec in secunda. 2. Græci im-
ponunt manus presbyterandis interjecto pal-
lio, teste *Gob.* post n. 108. litt. U. & sic dicuntur
tangere caput ordinandi, ergo multò magis
fieri poterit interjectis chirothecis. 3. Morali-
ter & in communi hominum æstimatione ille
dicitur tangere alterum, qui tangit manu ha-
bente indutam chirothecam, sicuti dicor tan-
gere hominem, quem licèt indutum vestibus
percutio. Et hoc moraliter certum esse dicit
Gob. litt. t. idemque judicârunt duo Doctores
à me consulti: hinc etiam *Castrop.* pu. 4. nu. 20.
ferè certum esse existimat valere, si tangas cali-
cem medio aliquo panno interposito, aut in-
termedio aliquo velo, inquit *Aversa* q. 2. s. 2.

§. 12. Quoties aliquis tenetur rebaptizari 2158.
propter certitudinem, probabilitatem aut du-
bium de nullitate Baptismi, toties etiam tene-
tur reordinari Ordine Presbyterii & Episcopa-
tus, si velit in illis ministrare, ob periculum ir-
reverentiæ Sacramenti & salutis proximi. Si
autem tantum probabile sit Baptismum fuisse
invalidum, repetito Baptismo & Presbyteratu
non esset absolutè opus repeti cæteros Ordi-
nes, quia probabile esset fuisse validos, nec ista
pericula aderunt, quamvis essent invalidi, cum
secundùm dicenda n. 2202. Presbyteratus illos
suppleat, *Gob.* à n. 169. & alii.

§. 13. Rectè dicunt *Bardi* & *Gob.* n. 206. rarè 2159.
esse

esse prudens dubium de valore suscepti Ordinis: Et speciatim quoad illos, qui postea scrupulosè timent, ne fortè non bene, ne nimis citò vel nimis serò attigerint vasa, eò quòd jam non sciant, nec possint recordari aut imaginari, an, quando & quomodo ista fuerint, rectè notant *Dian. Bard. Busenb. Gob. n. 207.* ista omnia non esse prudentia motiva dubitandi, nam non tenemur nec possumus recordari omnium, quæ agimus aut egimus, & dum solliciti sumus pro hoc vel illo in individuo bene faciendo, minus reflexè cogitamus de reliquis, & inde est, quòd postea de his debitè factis non possumus positivam rationem reddere; neque hoc requiritur. sed hoc ipso, quòd sciveris, quid faciendum esset, & quidem sub mortali, suppose te fecisse, quamdiu non scis te non fecisse.

2160. Q. 318. *Quid addendum sit circa castitatem sacris Ordinibus annexam. R. §. 1.* Certum est, quòd Clericus in majore aliquo Ordine constitutus obligetur ad castitatem, per se loquendo, ac cõmunissimè docent omnes cum *Sanch. De Matr. l. 7. d. 29.* Estque probabilius, quòd non teneatur ex præcepto divino, *S. Th. Scot. S. Bonav. Sanch. d. 27. Aversa q. 4 l. 3. Dicast. nu. 361.* contra alios, quod colligitur 1. ex *Trid. sess. 24. Can. 9.* Si quis dixerit Clericos in sacris constitutos posse Matrimonium contrahere, contractumque validum esse non obstante lege ecclesiastica vel voto, anathema sit. 2. Ex usu Ecclesiæ, quæ etiamnum Græcis Sacerdotibus permittit Matrimonium, & quandoque etiam Latinis Subdiaconis.

2161. §. 2. An ea obligatio sit ex voto an ex præcepto ecclesiastico, an ex voto & præcepto simul, disputant Authores, uti videri potest apud *Aversam*